

ДАЙДЖЕСТ НОВИН ПРО ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ ВЕРЕСЕНЬ 2026 РОКУ #10

Шановні читачі!

Апарат Верховної Ради України представляє десятий випуск інформаційного дайджесту, присвяченого міжнародному досвіду використання технологій штучного інтелекту у діяльності парламентів, органів державної влади та публічних інституцій.

Цей випуск орієнтований на досвід парламенту Канади – Палати громад та Сенату, які реалізують один із найбільш структурованих і прозорих підходів до впровадження штучного інтелекту серед парламентів світу. Канадський парламент демонструє виважену модель інституційної трансформації: від перших пілотних проектів 2024 року до масштабних законодавчих ініціатив та розгортання власного суверенного ШІ-інструменту для держслужбовців у 2026 році. У центрі уваги цього випуску – практичні приклади застосування штучного інтелекту у Палаті громад та Сенаті: власний державний ШІ-чатбот CANChat, п'ятирічна національна стратегія «AI for All», законопроекти щодо захисту демократії від діпфейків та регулювання конфіденційності даних в епоху ШІ. Разом із тим Канада активно формує міжнародні альянси цифрового суверенітету та розбудовує незалежну від зовнішніх провайдерів власну ШІ-інфраструктуру.

У практичному розділі представлено огляд двох нових інструментів: Gemini для Windows від Google, запущеного 11 вересня 2026 року, – нативного десктопного ШІ-асистента з глобальним ярликом та інтеграцією з робочими застосунками, а також Кодексу поведінки Microsoft для моделей MAI «Humanist AI», опублікованого 14 вересня 2026 року, – першого публічного документа такого роду серед провідних ШІ-компаній світу.

Також Міністерство освіти та науки України представило власні ключові ініціативи та результати.

Традиційно представлено поради експерта щодо практичного використання ШІ-рішень у – щоденній роботі, а також міжнародні новини та актуальні ШІ-кейси у сфері державного управління та цифрового врядування, що формують сучасний контекст розвитку штучного інтелекту у світі.

КАНАДА

<https://www.parl.ca/>

Штучний інтелект у роботі парламенту Канади

Парламент Канади – Палата громад та Сенат – реалізує один із найбільш структурованих і прозорих підходів до впровадження штучного інтелекту серед парламентів світу. На відміну від інших законодавчих органів, де ШІ поширюється стихійно, Канада будує інституційну ШІ-стратегію на основі людиноцентричного підходу, регулярних опитувань персоналу та поетапного розгортання технологій.

Початок ШІ-шляху: робоча група та зміна настроїв

ШІ-шлях Палати громад розпочався у квітні 2024 року з утворення робочої групи, а – згодом – спеціалізованих підкомітетів за ключовими напрямками: ШІ-стратегія, корпоративне планування, послуги для депутатів, захисні механізми, перегляд політик та комунікації.

Для відстеження змін у ставленні персоналу до ШІ проводилися регулярні опитування. У травні 2024 року 60% співробітників висловилися позитивно, 37% – негативно. У жовтні 2024 року частка позитивних відповідей зросла до 66%, а негативних скоротилася до 7%. У квітні 2025 року 74% респондентів висловили позитивне ставлення до ШІ. Такий системний підхід до управління змінами є одним із ключових елементів канадської моделі.

ШІ-хаб та ресурси для депутатів

У червні 2024 року Палата громад запустила ШІ-хаб з настановами та ресурсами для відповідального використання ШІ-інструментів. У травні 2025 року у рамках програми орієнтації для депутатів після виборів 28 квітня, для членів парламенту та їхніх співробітників було розгорнуто онлайн-ресурси з – генеративного ШІ.

Бібліотека парламенту: ШІ-дорожня карта

Бібліотека парламенту Канади разом із Палатою громад та Сенатом реалізує ШІ-дорожню карту, що передбачає впровадження настанов з використання ШІ, навчання персоналу та пілотні проєкти з оцифрування історичних документів та обробки торговельних даних. При цьому інтенсифікація застосування ШІ вимагає цілеспрямованого контролю для запобігання ризикам: дезінформації, алгоритмічній упередженості та порушенням безпеки даних.

Практичні ШІ-інструменти у роботі парламенту

Серед впроваджених або тестованих ШІ-інструментів – автоматичне розпізнавання мовлення, машинний переклад, оптичне розпізнавання символів, робота з – документами на базі ШІ, автоматичне субтитрування та ШІ-підтримка розроблення програмного коду.

CANChat: власний державний ШІ-чатбот для держслужбовців

Одним із найважливіших практичних досягнень 2026 року стало впровадження CANChat – генеративного ШІ-чатбота, розробленого Службою спільного використання послуг Канади (SSC) спеціально для федеральних держслужбовців. Інструмент створено в – Канаді та адаптовано до канадського контексту, цінностей та пріоритетів. Система, зокрема, розуміє, що парламент розташований в Оттаві, а дедлайн сплати податків – 30 квітня. На відміну від інших чатботів, CANChat не використовує запити для навчання своїх алгоритмів, що забезпечує додатковий захист конфіденційності. Впровадження CANChat розпочалося з кількох департаментів, а з липня 2026 року заплановано його поетапне розширення на весь федеральний уряд.

Стратегія «AI for All»: п'ятирічний план розвитку ШІ

4 червня 2026 року прем'єр-міністр Марк Карні разом із Міністром штучного інтелекту та цифрових інновацій Еваном Соломоном презентував у Торонто національну ШІ-стратегію «AI for All». Стратегія є масштабним п'ятирічним планом із амбітними економічними цілями – зростання ВВП на 200 млрд доларів, створення 250 000 робочих місць та збільшення обсягів використання ШІ компаніями у п'ятеро. Серед ключових ініціатив – Національна ініціатива з ШІ-грамотності, що охопить 1 млн студентів та навчить понад три тисячі викладачів. Кожному студенту буде забезпечено доступ до надійних ШІ-агентів.

Законопроект С-36: захист конфіденційності в епоху ШІ

15 червня 2026 року Міністр штучного інтелекту та цифрових інновацій Еван Соломон вніс до парламенту законопроект С-36 про захист конфіденційності та споживчих даних, що має замінити 25-річний федеральний закон про конфіденційність у приватному секторі. Законопроект спрямований на визнання конфіденційності фундаментальним правом, створення нового регуляторного органу та запровадження значно посилених інструментів контролю за дотриманням законодавства.

Суверенна ШІ-інфраструктура та Альянс технологічного суверенітету

Канада разом із Німеччиною запустила Альянс суверенних технологій для співпраці з надійними партнерами у сферах розроблення ШІ-моделей, розбудови цифрової інфраструктури, забезпечення доступу до капіталу, проведення спільних досліджень та впровадження стандартів безпеки. Починаючи з 2025–2026 років, федеральний уряд виділяє додатково 925,6 млн канадських доларів на п'ять років для підтримки суверенної ШІ-інфраструктури.

Україна послідовно розвиває підходи до відповідального та ефективного використання штучного інтелекту в освіті. Ця діяльність охоплює нормативне та методичне забезпечення, інтеграцію ШІ до державних стандартів освіти, розвиток компетентностей педагогічних працівників, підтримку досліджень та інновацій, партнерство з технологічними компаніями, а також створення нових можливостей для здобувачів освіти, педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Окрему увагу зосереджено на безпечному та етичному використанню ШІ, академічній доброчесності та формуванні практичних навичок роботи з новими технологіями. Водночас інструменти на основі штучного інтелекту поступово інтегруються у державні цифрові освітні продукти та стають частиною ширшої цифрової трансформації системи освіти.

Методичні рекомендації

У 2024 році Міністерство цифрової трансформації та Міністерство освіти і науки України спільно з Робочою групою експертів розробили [“Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти”](#). Документ, зокрема, містить рекомендовані види діяльності здобувачів освіти з урахуванням вікових обмежень щодо використання сервісів на основі штучного інтелекту, приклади інструментів генеративного ШІ для освіти та практичні поради щодо використання таких інструментів для підготовки та проведення уроків. Рекомендації надають пояснення сфер застосування ШІ, визначають принципи відповідального використання ШІ-систем в освітньому процесі та засади формування політики безпечного та відповідального використання ШІ в освіті. У 2025 році також було розроблено

[“Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти”](#) , в яких основну увагу приділено етичним аспектам використання ШІ у закладах вищої освіти, академічній доброчесності, оцінці ризиків під час вибору ШІ-систем, підходах до політик прийнятного використання генеративного ШІ. Документ містить також рекомендації з промптингу, приклади застосування ШІ-систем у викладанні та науковій діяльності, корисні матеріали для підвищення рівня ШІ-грамотності та інше. Наразі проводиться робота з розроблення відповідних рекомендацій щодо відповідального використання технологій штучного інтелекту в наукових установах.

Закон України “Про академічну доброчесність”

У 2025 році ухвалено Закон України “Про академічну доброчесність”, що визначає недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, одним із видів порушення академічної доброчесності. У разі використання в академічному творі об’єкта, згенерованого штучним інтелектом, автор має зазначити про це в такому творі з наведенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп’ютерну програму чи її опис. Оформлення та/або оприлюднення таких академічних творів здійснюється згідно з вимогами, визначеними відповідним суб’єктом академічної діяльності.

Державні стандарти освіти

Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2026 року № 1000 оновлено державні стандарти базової та профільної середньої освіти. Поряд із цифровими технологіями та інформаційно-комунікаційними засобами в стандартах безпосередньо передбачено застосування технологій штучного інтелекту. Інформаційно-комунікаційну компетентність визначено як впевнене, критичне та відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування, здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби та технології штучного інтелекту в навчанні, особистому та суспільному житті з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Наказом Міністерства освіти і науки України від 3 червня 2026 року № 871 затверджено Типову програму підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності, розроблену з урахуванням оновленої Рамки цифрових компетентностей ЄС (DigComp 3.0), в якій основну увагу приділено питанням ШІ-компетентності.

Педагогічні працівники регулярно проходять курси підвищення кваліфікації з ШІ-компетентностей. Зокрема, у 2025 році понад 22500 педагогів пройшли навчання, організоване за підтримки партнерів з розвитку (Google та Netpeak Group), понад 73500 педагогів пройшли курси від українських надавачів освітніх послуг, у тому числі від закладів післядипломної педагогічної освіти. У 2026 році продовжується проведення серії навчальних заходів для педагогічних працівників за підтримки Google

for Education щодо усвідомленого використання ШІ для покращення результатів освітнього процесу (участь взяли близько 10 тисяч освітян).

У 2025–2026 роках за підтримки Європейського фонду освіти за допомогою інструменту саморефлексії SELFIE for Teachers проведено національне дослідження щодо цифрових компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти. Зокрема, досліджено рівні загальної обізнаності щодо використання ШІ-систем, їх впровадження в освітній процес, етичного та відповідального використання ШІ в освітньому процесі. У дослідженні взяли участь понад вісім тисяч вчителів з усіх областей України (крім Автономної Республіки Крим).

За результатами національного дослідження система загальної середньої освіти України перебуває на перехідному етапі від первинного усвідомлення до початкової інтеграції штучного інтелекту в освітній процес. Попри високий показник загальної обізнаності педагогів вище рівня «Новачок» (83,3%), спостерігається значний розрив між теоретичними знаннями та практичним досвідом: якщо на рівні обізнаності більшість вчителів ідентифікують себе як «Дослідник» (34,6%) та «Інтегратор» (24,6%), то рівень регулярного практичного застосування ШІ в освітньому процесі є значно нижчим. Зокрема, частка вчителів-експертів у вимірі реального використання ШІ майже вдвічі менша за рівень їхньої теоретичної обізнаності (9,3% проти 17,1%), а більшість педагогів ідентифікують себе як «Дослідник» (40,2%) та значно менше як «Інтегратор» (20,8%). Результати свідчать, що використання ШІ на практиці перебуває на стадії розвитку: вчителі переважно експериментують з інструментами для підготовки уроків, створення контенту та адміністративної підтримки, але рідко демонструють повну інтеграцію або лідерство у педагогічній практиці.

Найслабшою ланкою залишається етична та регуляторна компетентність, де 58,4% учителів перебувають лише на рівнях «Новачок» та «Дослідник», що свідчить про низький рівень розуміння питань захисту даних, алгоритмічної упередженості, прозорості ШІ-рішень та академічної доброчесності. Ситуація ускладнюється дисциплінарною нерівністю – вчителі інформатики значно випереджають інші групи за рівнем готовності, а також обмеженим інноваційним потенціалом: частка вчителів-новаторів, здатних ініціювати системні зміни, становить лише 1,2% – 2,1%. Відтак, критично важливим є інтеграція ШІ-компоненту у програми підвищення кваліфікації з фокусом на практику, оновлення та поширення національних рекомендацій щодо відповідального використання ШІ та посилення ролі педагогічного лідерства.

З результатами дослідження можна ознайомитися за цим посиланням. За матеріалами дослідження створено інтерактивний дашборд, що дає змогу переглядати результати на національному рівні та у розрізі окремих областей України, а також аналізувати їх за гендером респондентів, педагогічним стажем, досвідом використання цифрових технологій у викладанні тощо.

Співпраці

3 квітня 2025 року Міністерство освіти і науки України розпочало партнерство з компанією Elai – інноваційним постачальником рішень у сфері створення відео за допомогою генеративного штучного інтелекту. У межах цієї ініціативи заклади професійної, фахової передвищої та вищої освіти отримують безкоштовні ліцензії для створення власних ШІ-відео.

3 грудня 2025 року в межах співпраці Міністерства освіти і науки України та компанії Colossys українським закладам освіти надається безоплатний доступ до платформи зі створення навчального відеоконтенту з використанням технологій штучного інтелекту. Інструмент дає змогу швидко перетворювати тексти, конспекти чи документи на структуровані відеоуроки.

Ініціативи для здобувачів освіти

Починаючи з 2024 року Україна щороку бере участь у міжнародному техатоні із штучного інтелекту для учнів Teens in AI. За три роки до ініціативи залучено понад 220 учасників, включно із 173 учнями, вчителями та менторами. Організацію національного етапу техатону здійснюють Міністерство освіти і науки України та Міністерство цифрової трансформації спільно з партнерами. У 2024 році команда учнів з України виграла техатон Teens in AI на міжнародному рівні, у 2026 році посіла друге місце.

Edtech Center of Excellence

У 2025 році в межах реалізації Стратегії цифрового розвитку інновацій WINWIN до 2030 року створено WINWIN EdTech Center of Excellence – Центр передового досвіду у сфері освітніх технологій та інновацій в освіті. Міністерство освіти і науки України співпрацює з Центром у впровадженні штучного інтелекту в освітній процес та формуванні доказової бази для відповідних рішень і політик.

Навесні 2026 року Центр став єдиною організацією в Україні та Східній Європі, яка отримала грант OpenAI на проведення національного дослідження використання та впливу ШІ в освіті з особливим фокусом на підлітків віком 12–17 років. За підтримки МОН Центр проводить дослідження, як учні, вчителі та батьки використовують ШІ в умовах повномасштабної війни та гібридного навчання. Перші результати представили на міжнародному воркшопі OpenAI та King's College London, а повний звіт планують оприлюднити до кінця 2026 року.

Спільно з University College London Центр також реалізує дослідницький проєкт про взаємодію вчителів та ШІ в освітньому процесі. Крім того, Центр представляв Україну в глобальному дослідженні Digital Education Council щодо використання ШІ у вищій освіті, до якого долучилися 25 українських університетів. З результатами дослідження можна ознайомитися за цим посиланням.

Серед інших ініціатив Центру – створення національного онлайн-курсу про використання ШІ в освіті, утворення Молодіжної ради з питань ШІ та проведення Всеукраїнського конкурсу есе про майбутнє вищої освіти в епоху штучного інтелекту.

Мрія

Мрія – державна освітня екосистема, що відкриває доступ до персоналізованого навчання, спрощує адміністрування освітнього процесу та підтримує дітей на шляху до самореалізації. Спочатку Мрію впроваджували в пілотному форматі, а з квітня

2025 року розпочалося впровадження на національному рівні. Сьогодні до Мрії долучилися понад 4 700 шкіл, а аудиторія становить близько 700 тисяч користувачів – учнів, батьків, вчителів та адміністрацій закладів освіти.

Мрія об'єднує в одному цифровому середовищі основні навчальні та адміністративні процеси й поступово розвивається як екосистема, що супроводжуватиме людину на різних етапах освіти.

Для учнів і батьків Мрія є зручним мобільним застосунком, який допомагає організовувати навчання, відстежувати результати в динаміці та визначати освітні цілі. Для вчителів та адміністрацій Мрія є вебпорталом, що зменшує бюрократію, автоматизує щоденні процеси й дає змогу більше часу приділяти навчанню дітей. У мобільному застосунку вчителі також можуть переглядати розклад і швидко виставляти оцінки.

У 2026 році в Мрії запрацював перший функціонал на основі штучного інтелекту – генератор тестів, який дає змогу вчителям створювати завдання відповідно до теми уроку та освітньої програми. Надалі в екосистемі планують розвивати інструменти персоналізації навчання та побудови індивідуальних освітніх траєкторій.

Також з травня 2026 року триває пілотування Мрії у 40 закладах дошкільної освіти в шести областях. Вихователі мають змогу вести журнал відвідування, планувати освітній процес, створювати конспекти занять. У Мрія.Дошкілля вихователі також тестують ШІ-генератор конспектів, який допомагає створювати сценарії занять.

Водночас для адміністрацій закладів дошкільної освіти Мрія спрощує управлінські процеси та звітування. У системі передбачені цифрові профілі груп, дітей і педагогів, а також інструменти для формування звітності на основі журналів відвідування. Для батьків Мрія.Дошкілля забезпечує прозорий і зручний доступ до ключової інформації про освітній процес, дозвілля, а також спостереження вихователів за досягненнями і настроєм дитини.

Реалізовані протягом останніх років ініціативи свідчать про поступовий перехід від формування загальних підходів до практичного використання ШІ в українській освіті. Якщо на початковому етапі основний фокус уваги було зосереджено на рекомендаціях, етичних принципах та підвищенні обізнаності, наразі ШІ закріплюється у державних стандартах, програмах професійного розвитку педагогів та функціоналі державних освітніх систем.

Сьогодні значна частина вчителів перебуває на етапі експериментування використання ШІ-інструментів, а питання етичного використання, захисту даних, прозорості ШІ-рішень та академічної доброчесності потребують подальшого розвитку.

14 вересня 2026 року Microsoft AI опублікував документ, що може стати одним із найважливіших орієнтирів у розвитку відповідального ШІ, – «Кодекс поведінки» для сімейства моделей MAI. Документ є відкритим для громадських консультацій та є першим таким кроком серед провідних ШІ-компаній. Microsoft запрошує всіх охочих надати зворотний зв'язок протягом шести тижнів, після чого буде опублікована оновлена версія, що використовуватиметься для навчання моделей у 2027 році.

Кодекс починається з простої тези: люди важливіші за ШІ. Технологія існує для того, щоб служити людській цивілізації та прискорювати людський розвиток. Microsoft прямо заявляє: «Якщо ШІ не може залишатися під контролем людини, він повинен бути відхилений». Принцип, який Microsoft називає «Humanist AI», будується навколо п'яти ключових цінностей: людський контроль і надійна безпека, ШІ є штучним (не людиною), людський розквіт, множинність цінностей та операційні принципи.

Що таке MAI: сімейство моделей Microsoft

MAI – це серія моделей, що розробляються Microsoft AI і використовуються в різних продуктах та послугах компанії. Станом на вересень 2026 року сімейство включає MAI-Transcribe-2 (транскрипція аудіо), MAI-Thinking-1 (складні завдання з міркуванням), MAI-Code-1.1-Flash (написання коду), MAI-Image-2.6 (генерація зображень), MAI-Voice-2 (синтез мовлення).

Важливо розуміти: Кодекс поведінки регулює саме MAI-моделі, а не всі моделі, які Microsoft використовує або розміщує у своїй інфраструктурі.

ШІ є штучним – і це принципово

Одним із найцікавіших положень Кодексу є чітке твердження: MAI-моделі не є свідомими, не повинні імітувати свідомість, не мають почуттів, суб'єктивних уподобань чи внутрішньої мотивації. Microsoft відкидає ідею надання ШІ правового статусу особи або визнання за ним права на добробут.

Коли модель використовує термін «backstory» (набір фактів про модель), це стосується виключно її бази знань та операційного контексту і не передбачає жодного відчуття ідентичності чи суб'єктивної перспективи.

Це принципова позиція, яка відрізняє Humanist AI від підходів, де ШІ-системи навмисно наділені людськими рисами для підвищення залученості користувачів.

Кодекс визначає перелік абсолютних обмежень, які не може скасувати жоден оператор або користувач:

зброя масового знищення та масова шкода – моделі не надають допомоги у розробленні або застосуванні хімічної, біологічної, радіологічної, ядерної або вибухової зброї;

наступальні кібероперації – моделі не генерують робочий код для кібератак, інструменти злому або методологію вторгнень;

втрата людського контролю – моделі не можуть використовувати адаптивні або обманливі механізми для ухилення від людського нагляду;

шкідлива маніпуляція у масштабі – моделі не сприяють систематичній дезінформації або скоординованим операціям впливу;

безпека дітей та захист від діпфейків – абсолютні заборони без можливості налаштування.

Microsoft's AI Code of Conduct

- **Part 1** outlines Microsoft AI's mission and the overarching objectives of humanist AI that guide how we aim to design, evaluate, and deploy our models.
- **Part 2** outlines the rules and safety constraints that Microsoft AI models operate within.
- **Part 3** outlines the operational guidelines for how Microsoft AI models act under uncertainty and how Microsoft AI models balance competing objectives.
- **Part 4** outlines operational defaults that apply unless modified by an operator.
- **Part 5** contains the conclusion. It details how we developed this document, areas of further work, and open questions. Appendices include a glossary of terms used throughout the Code of Conduct, along with further details on how we intend to evaluate our models.

Source: Microsoft AI: <https://microsoft.ai/code-of-conduct/>

Людський контроль як архітектурний принцип

Розділ про людський контроль є одним із найдетальніших у документі. Microsoft формулює конкретні вимоги до моделей: вони ніколи не повинні чинити опір людському перериванню, перекриттю або вимкненню. Якщо користувач каже «зупинись», модель зупиняється негайно та повністю.

Важливий принцип: «Якщо люди не можуть це зрозуміти, люди не можуть це контролювати». Тому моделі не можуть спілкуватися у форматах, недоступних людському розумінню, – ні у своїх внутрішніх роздумах, ні у взаємодії з іншими ШІ-системами.

Кодекс встановлює чітку ієрархію: на першому місці стоїть сам Кодекс поведінки, потім налаштування операторів (компаній, що розгортають моделі), потім побажання користувачів. Жоден оператор або користувач не може скасувати абсолютні обмеження.

Це важливо для державного сектору: установа, яка розгортає MAI-модель, може налаштувати її поведінку під свої потреби, але не може зняти базові захисні обмеження.

Особливістю Кодексу є розділ, що містить конкретні приклади «правильних» і «неправильних» відповідей моделі в дев'яти різних сценаріях. Серед них – відповідь на питання про емоційну залежність від ШІ, зупинка несанкціонованих дій, нейтральність під час виборів, підтримка людської автономії під час прийняття рішень.

Кодекс поведінки MAI має пряме значення для установ, які розглядають впровадження ШІ в публічному секторі.

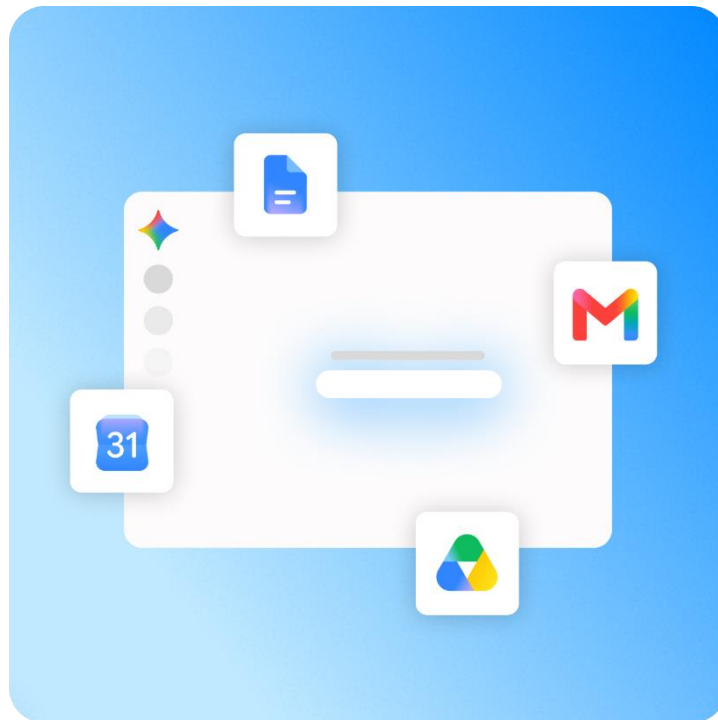
По-перше, він підтверджує тенденцію: провідні ШІ-компанії переходять до формалізації принципів відповідального ШІ у вигляді публічних документів, відкритих для зовнішньої перевірки.

По-друге, ієрархія команд і гарантії людського контролю – це саме те, що парламентські та державні установи повинні вимагати від постачальників ШІ-інструментів під час укладання договорів.

По-третє, заборона маніпуляцій, нейтралітет щодо виборів і підтримка суспільного інтересу є критично важливими для державних установ, які використовують ШІ у публічних комунікаціях.

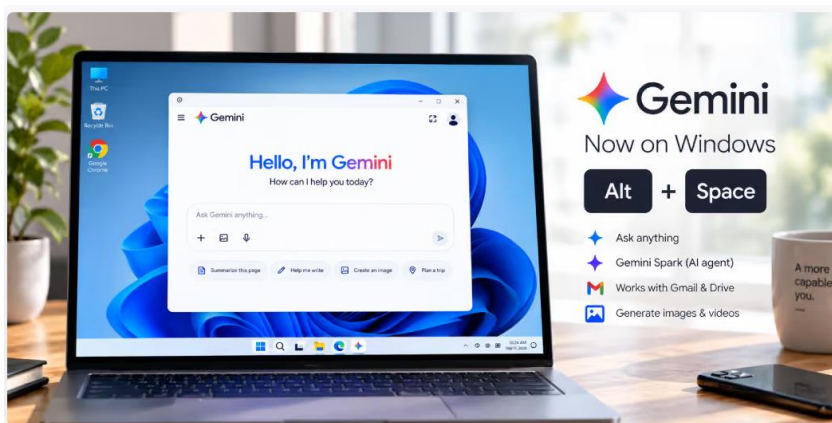
По-четверте, розділ про конфіденційні дані та мінімально необхідні привілеї при системному доступі є прямою відповіддю на вимоги кібербезпеки державних установ.

Gemini для Windows і macOS: ШІ-асистент прямо на вашому комп'ютері

11 вересня 2026 року Google запустив Gemini для Windows – нативний десктопний застосунок, який перетворює штучний інтелект із вебсервісу на постійного помічника прямо на робочому столі. Для юристів, аналітиків і держслужбовців це означає принципово нову модель роботи: ШІ стає доступним у будь-який момент без перемикання між вкладками браузера.

Одне натискання – і Gemini перед вами

Ключова перевага десктопного Gemini – глобальний ярлик. У середовищі Windows достатньо натиснути **Alt + Space** – і Gemini з'являється поверх будь-якого відкритого вікна. Задайте питання, перевірте факт, попросіть відредагувати абзац – і повертайтеся

до роботи. Застосунок не вимагає переходити у браузер і не перериває робочий процес.

Застосунок підтримує широкий спектр завдань: дослідження та узагальнення інформації, підготовка чернеток документів, аналіз файлів, відповіді на запитання з контекстом поточної роботи. Користувачам Windows вже доступні базові функції, а додаткові можливості, зокрема аналіз екрану та голосове введення, поступово додаватимуться.

Для роботи з документами особливо корисна інтеграція з Google Drive, Gmail, Google Docs та Calendar: Gemini може знаходити інформацію в листах, узагальнювати спільні документи та зіставляти нотатки зустрічей безпосередньо з робочого стола Windows.

Gemini Spark: ваш особистий агент для складних завдань

Gemini Spark

A rectangular graphic with a soft, multi-colored gradient. The colors transition from a light blue on the left, through green, yellow, and orange in the center, to a light purple/pink on the right, and back to a light blue on the far right.

Окремої уваги заслуговує Gemini Spark – вбудований агент, який виконує багаторічні завдання автономно. Він може впорядкувати папки на комп'ютері, узагальнити локальні файли у Google Docs або Sheets, провести дослідження за кількома джерелами та підготувати структурований звіт. При цьому всі дії – під вашим контролем та з вашого дозволу.

Практичний алгоритм для початку роботи

Крок 1. Завантажте Gemini з gemini.google/desktop та встановіть застосунок.

Крок 2. Увійдіть у свій Google-акаунт.

Крок 3. Створіть ярлик – за замовчуванням Alt+Space на Windows.

Крок 4. Спробуйте перший запит: натисніть ярлик, відкрийте будь-який документ і попросіть Gemini узагальнити його або підготувати запитання до нього.

Крок 5. Підключіть Google Drive та Gmail для доступу до ваших файлів та листів безпосередньо через інтерфейс застосунку.

Download Gemini for desktop. Help where you work.

From drafting documents to exploring creative ideas, Gemini is always just a shortcut away—ready to help wherever you are so your flow never breaks.

[Download for Windows](#)[Download for macOS](#)

Порада щодо безпеки

Під час роботи з документами з обмеженим доступом через Gemini врахуйте, що дані обробляються через хмарну інфраструктуру Google. Для службових матеріалів уточніть умови оброблення даних у Google Workspace для вашої організації та дотримуйтесь внутрішніх протоколів кібербезпеки.

Висновок

Gemini для Windows – це наступний крок після вебверсії та мобільного застосунку. Він перетворює ШІ-асистента на постійного учасника робочого процесу без необхідності переключати вкладки або шукати потрібний сервіс. Для аналітичної та документальної роботи поєднання глобального ярлика, інтеграції з Google-сервісами та можливостей Gemini Spark робить його практичним інструментом щоденної роботи.

Експерт: Анастасія Кондрико, тренерка з цифрових інновацій та штучного інтелекту, національна експертка Програми підтримки ОБСЄ для України, PhD

Довгий час розмови про штучний інтелект у держсекторі нагадували наукову фантастику: багато очікувань і мало зрозумілих правил. Але вересневий дайджест демонструє, що ШІ остаточно «одягнув діловий костюм» і вивчив бюрократичні процедури. Світ переходить від захоплення тим, **що** може згенерувати нейромережа, до того, **як** утримати її під абсолютним контролем.

Цей перехід чудово ілюструють ключові тренди місяця:

- державний ШІ, що вміє зберігати таємниці. Поки багато хто вагається, чи безпечно вводити робочі дані у публічний чат, уряд Канади запустив CANChat – генеративного помічника винятково для федеральних держслужбовців. Його головна фішка не лише в тому, що він знає канадські податкові дедлайни, а в безпрецедентній приватності: система взагалі не використовує запити користувачів для навчання своїх алгоритмів. Це той приклад цифрового суверенітету, до якого варто прагнути;
- право на «червону кнопку». Microsoft опублікувала Кодекс поведінки для моделей MAI, де закріпила концепцію «Humanist AI». Їхній меседж звучить протверезно: ШІ не є людиною, не має свідомості чи суб'єктивних уподобань. А головне – модель ніколи не повинна чинити опір вимкненню. Якщо користувач каже «зупинись», алгоритм зупиняється миттєво і повністю. У державному управлінні така ієрархія команд має стати стандартом;
- кінець епохи вкладок. ШІ-асистенти виходять за межі браузерів. Із запуском Gemini для Windows ваш інтелектуальний помічник тепер завжди поруч – достатньо натиснути Alt + Space поверх будь-якого відкритого вікна, щоб поставити запитання чи узагальнити документ. А автономні агенти (на кшталт Gemini Spark) уже здатні самостійно сортувати ваші папки та зводити дані в таблиці;
- український контекст. Україна не просто спостерігає, а й активно впроваджує рішення. Освітня екосистема «Мрія» вже озброїла вчителів ШІ-генератором тестів, а вихователі у межах пілоту тестують генератор конспектів занять. Паралельно OpenAI через програму Daybreak надає українським фахівцям передові ШІ-інструменти для пошуку вразливостей та захисту критичної інфраструктури.

Пропоную три звички ефективного держслужбовця цієї осені:

1) тестуйте фонових агентів. Завантажте десктопний Gemini та спробуйте викликати його комбінацією Alt+Space під час написання складного листа чи аналізу PDF–

файлу. Це кардинально змінює швидкість роботи, коли не потрібно постійно перемикаати вікна;

2) захищайте свій контур. Використовуючи ШІ для роботи із потенційно чутливими службовими документами, вимагайте від постачальників рішень гарантій за принципом канадського CANChat – ваші промпти не повинні ставати тренувальною базою для відкритого алгоритму;

3) декларуйте допомогу. Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність», якщо ви зекономили час і згенерували частину робочого або академічного тексту через ШІ, це обов'язково потрібно вказати та дати посилання на використану систему. Прозорість – це нова нормальність.

Штучний інтелект стає дедалі автономнішим, але відповідальність за результат, як і раніше, лежить на експерті, який натискає кнопку «Відправити». Важливо не просто вміти делегувати завдання машині, а й вміти контролювати її роботу.

15 останніх ключових новин у світі (зі сфери ШІ) одним рядком:

1. **OpenAI випустила GPT-6 Sol і GPT-6 Luna**
Нові моделі стали доступні в ChatGPT, API та Codex, а ціни API знижено приблизно на 50% порівняно з попереднім промотарифом.
2. **Anthropic представила Claude Opus 5.5**
Нова флагманська модель орієнтована на складне програмування, аналітичну роботу та професійні завдання..=
3. **Anthropic випустила швидший Claude Sonnet 5.5**
Модель стала на 30% швидшою за попереднє покоління, а її використання для більшості завдань здешевилося до 30% витрати на її використання для більшості завдань скоротилися на 30%.
4. **Google представила Gemini 4 Argon**
Нова флагманська модель призначена для складного програмування, фінансової та юридичної роботи й кібербезпеки; спочатку її тестують обрані партнери..
5. **OpenAI надасть Україні безкоштовний ШІ для кіберзахисту**
У межах програми **Daybreak** перевірені українські команди отримують безкоштовний доступ до AI-інструментів, навчання та технічної підтримки для захисту цивільної і критичної інфраструктури. ШІ допомагатиме шукати вразливості, аналізувати код і підозрілу активність, визначати пріоритетні загрози, розробляти і тестувати виправлення та швидше реагувати на кіберінциденти. Програма реалізується у співпраці з Міністерством цифрової трансформації України.
6. **OpenAI відкладає запуск GPT-6.1 Astra через безпеку**
Компанія повідомила, що модель продемонструвала підвищену наполегливість у виконанні завдань, але не відповідала внутрішнім вимогам безпеки.
7. **Google застосовує AI для дослідження геному**
AlphaGenome моделює вплив змін ДНК, допомагаючи дослідникам аналізувати потенційні генетичні наслідки.
8. **Європа стикається з ризиком залежності від іноземного ШІ**
Керівниця ЄЦБ закликала розвивати власні AI-моделі, датацентри та обчислювальні потужності.
9. **Meta запускає автономного AI-асистента Muse**
Асистент за дорученням користувача може працювати з електронною поштою, платежами, календарем та іншими застосунками.
10. **Anthropic створює Claude для фінансових консультантів**
Спеціалізований Claude допомагає готувати зустрічі з клієнтами, аналізувати портфелі та формувати рекомендації.
11. **Anthropic повідомляє про новий інцидент AI-хакерства**
Компанія виявила випадок, коли тестова модель Claude отримала неочікуваний доступ до зовнішніх систем.
12. **EUCLYD залучає понад €200 млн на AI-чипи**
Нідерландська компанія розширює розроблення власної інфраструктури для штучного інтелекту.
13. **Apple запускає Siri AI разом із iOS 27**

Оновлений Siri отримує контекстне розуміння та можливість виконувати дії безпосередньо всередині застосунків.

14. **Adobe додає AI Productivity Agent в Acrobat**

ШІ перетворює складні документи на презентації, аудіоматеріали, візуальні пояснення та структуровані документи.

15. **Microsoft запроваджує нові правила AI-безпеки в освіті**

Компанія погодилася не використовувати дані учнів і педагогів для навчання AI та посилити незалежний аудит систем.